

Укладачі:

Ульянова Н.А., д.мед.н., професор, зав. відділу посттравматичної патології ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Сідак-Петрецька О.С., к.мед.н., зав. від. відновлювально-реконструктивної мікрохірургії посттравматичної патології ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Стасюк Ю.В., діагностичний центр «Магнітом»

Бондар Н.І., к.ме.н., ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Тичина Н.П., ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Рецензенти:

Чеботарьов Є.П., к.мед.н., зав. від. мікрохірургічного лікування онкологічних захворювань ока, ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Усов В.Я., д.мед.н., професор, зав. від. офтальмології клініки Virtus

Відповідальний за випуск: ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України», 65061, Україна, м. Одеса, бул. Французький, 49/51.

Тел. (048) 746-51-07

e-mail: filatovscience@ukr.net

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Про нововведення в системі охорони здоров'я

УДК 617.76-003.6-073.756.8

Випуск із проблеми
«Офтальмологія»

Підстава: Інформаційний бюлетень
НАМН України вип. 57, 2024 р., с. 94

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ДУ «Інститут очних
хвороб і тканинної терапії
ім. В.П. Філатова НАМН України»
Протокол № 10 від 30.09.2024 року

**ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЛОКАЛІЗАЦІЇ
ВНУТРІШНЬООЧНИХ СТОРОННІХ ТІЛ ЗА
ДАНИМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ ОРБИТ**

Установа-розробник: Державна установа
«Інститут очних хвороб і тканинної терапії
ім. В.П. Філатова НАМН України»

Одеса – 2024

Тираж 100 примірників

Суть впровадження. Запропонований спосіб рентгенлокалізації внутрішньоочних сторонніх тіл передбачає після проведення топічної крапельної анестезії використання протезу Комберга-Балтіна під час виконання комп'ютерної томографії орбіти. На отриманих сканограмах вимірюють відстань від стороннього тіла до анатомічної осі та площини лімба, проводять 3D реконструкцію орбіт з наявним внутрішньоочним стороннім тілом та розташованим на поверхні ока протезом Комберга-Балтіна і визначають точне розташування стороннього тіла в орбіті, його форму та розміри. Завдяки цьому підвищується ефективність виявлення та встановлення точної локалізації рухливого внутрішньоочного стороннього тіла в положенні лежачи на спині, що відповідає положенню хворого на операційному столі. Це дозволяє обрати оптимальний спосіб видалення внутрішньоочного стороннього тіла та підвищити ефективність хірургічного лікування травм очного яблука.

Нововведення впроваджено в ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України».

Впровадження нововведення при наявності необхідного обладнання додаткових коштів не потребує.

Рівень інновації. Запропонований спосіб показав, що при використанні протезу Комберга-Балтіна при проведенні комп'ютерної томографії орбіт підвищується ефективність рентгенлокалізації внутрішньоочного стороннього тіла відносно анатомічних орієнтирів очного яблука, зокрема, анатомічної вісі та площини лімбу в положенні пацієнта, що відповідає положенню під час виконання хірургічного втручання з приводу видалення стороннього тіла.

Актуальність проблеми. Травматичні ураження очного яблука з потраплянням металевих сторонніх тіл в порожнину орбіти є одним з найпоширеніших захворювань і становлять серйозну медико-соціальну проблему. Точна локалізація внутрішньоочних сторонніх тіл необхідна для оцінки тяжкості ураження ока та

визначення методу їх видалення.

Визначення локалізації стороннього тіла шляхом рентгенографії орбіт з використанням протезу Комберга-Балтіна, незважаючи на її переваги, а саме, можливість об'єктивного визначення локалізації стороннього тіла в орбіті, а саме, на якому меридіані очного яблука воно розташовується, його відстань від сагітальної осі ока, а також від лімба рогівки з точністю 1-2 мм, не дозволяє визначити рентгеннегативні сторонні тіла та не враховує можливі зміни локалізації рухливих внутрішньоочних сторонніх тіл у положенні хворого під час виконання рентгенологічного дослідження в стандартних укладках обличчям донизу.

Для розв'язання проблеми визначення точної локалізації рухливих та рентгеннегативних внутрішньоочних сторонніх тіл необхідним є вдосконалення комп'ютерної томографії орбіт шляхом використання протезу Комберга-Балтіна.

Показання до застосування: проникаюче поранення очного яблука зі стороннім тілом.

Протипоказання до застосування: немає.

Гриф секретності немає.

Висновок. Запропонований спосіб рентгенлокалізації внутрішньоочних сторонніх тіл має переваги порівняно з рентгенографією орбіт за рахунок можливості встановлення точної локалізації рухливого внутрішньоочного стороннього тіла в положенні хворого на операційному столі на спині.